

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БІОЛОГІЧНИЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан біологічного факультету
Л.О. Омелянчик
(ініціали та прізвище)
«01» вересня 2025

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПАРКОЗНАВСТВО

(назва навчальної дисципліни)

підготовки бакалаврів

(назва освітнього ступеня)

заочної форми здобуття освіти

освітньо-професійна програма Мисливське господарство та рослинні ресурси
(назва)

спеціальності 205 Лісове господарство

(шифр, назва спеціальності)

галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство

(шифр і назва)

ВИКЛАДАЧ: Левицька Х.М., доктор філософії з галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство, викладач кафедри генетики та рослинних ресурсів
(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри генетики та
рослинних ресурсів

Протокол № 1 від
«21» 08 2025 р.

Завідувач кафедри генетики та
рослинних ресурсів

(підпис)

І.О. Полякова
(ініціали, прізвище)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної
програми

(підпис)

Г.Ф. Дударева
(ініціали, прізвище)

2025 рік

Викладач: доктор. філ. з галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство, Левицька Христина Михайлівна

Кафедра: кафедра генетики та рослинних ресурсів

E-mail: hrstnlevickam@gmail.com

Телефон: +380990176763 (Viber)

Інші засоби зв'язку: Viber, Telegram, особисті повідомлення в системі Moodle

1. Опис навчальної дисципліни

Паркознавство вивчає біолого-екологічну та ландшафтну основу досить складного штучного рослинного угруповання – парку або саду. Створення парків має давню історію. У стародавніх Єгипті, Вавилоні, Персії, Індії, Китаї, Японії існували парки. Перші парки в Європі виникли за часів стародавніх Греції та Риму. Здавна при створенні парків поєднували мистецтво та знання з біології й екології рослин.

Метою навчальної дисципліни «Паркознавство» є формування у здобувачів вищої освіти знань щодо основних етапів розвитку паркового будівництва з давніх часів до сучасності, сформуванню уявлення про старовинні й сучасні парки України, надати уявлення про паркові ландшафти, принципи побудови паркових композицій та організацію паркових об'єктів.

Основними завданнями дисципліни «Паркознавство» є: сформуванню у здобувачів вищої освіти уявлення щодо принципів побудови паркових ландшафтів і створення паркових об'єктів, навчити згідно зі стилем парку підбирати асортимент деревно-чагарникової рослинності, здійснювати зонування парку у відповідності до рекреаційного навантаження.

Питання що їх піднімає ця дисципліна допомагають розвинути вміння аналізувати, робити припущення, розмірковувати, тобто, формують додатково не тільки академічні знання, але й розвивають інші корисні навички (так звані «soft-skills»): критичне мислення, вміння працювати в команді, навички спілкування з однолітками та представниками інших вікових категорій, тощо. Спираючись на загальноукраїнський курс євро та світової інтеграції, а, також, на Стратегію розвитку ЗНУ ця дисципліна викладається з елементами іноземної (англійської) мови, що значно

підвищує рівень професійної компетентності фахівця та його конкурентоспроможність на ринку праці як в середині країни так і за її межами.

Місце дисципліни в освітній програмі (міждисциплінарні зв'язки)

Пререквізити:

- → Ботаніка
- → Ґрунтознавство
- → Дендрологія
- → Фізіологія рослин
- → Лісова фітопатологія

Постреквізити:

- → Агрофітомеліорація
- → Лісова біотехнологія
- → Лісові культури
- → Технології захисту рослин
- → Лісова селекція

У разі успішного завершення курсу здобувач вищої освіти зможє:

- розраховувати рекреаційне навантаження на різні зони території парку;
- дотримуючись стилю парку, підбирати асортимент деревно-чагарникових рослин і відповідні паркові споруди;
- здійснювати висадження саджанців і розсади;
- проводити заходи з догляду за насадженнями деревних і трав'яних рослин.
- характеризувати історію паркового будівництва від давніх часів (Єгипет, Асірія, Вавилон, Греція, Рим) до сучасної практики;
- надавати характеристику основних садово-паркових стилей;
- описувати сучасну типізацію садів і парків, напрями розвитку паркознавства на Україні;
- розповісти про паркові ландшафти та їх характерні риси, відмінності від лісопарків;

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Вибіркова
Семестр	6-й
Кількість кредитів ECTS	4

Кількість годин	120
Лекційні заняття	6 год.
Лабораторні заняття	6 год.
Самостійна робота	108 год.
Консультації	Консультації відбуваються у кількох форматах: очні консультації (offline/Face-to Face): III корпус ЗНУ ауд. 203; online за допомогою платформ Zoom, Google Meet, Microsoft Teams за необхідністю та попередніми домовленостями через електронну пошту викладача, дистанційно у <i>Facebook & Messenger, Telegram, Instagram & Direct, Viber</i> – на запити відповіді у робочий час з 8-00 до 17-00 з понеділка по суботу
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=14012

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

КОМПЕТЕНТНОСТІ/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов.		
Здатність спілкуватися іноземною мовою.		
Знання та розуміння предметної області та розуміння професії		
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях		
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями		
Прагнення до збереження навколишнього середовища .		
Здатність застосовувати знання і уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства.	Лекції, перегорнути лекції,	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

Паркознавство

Здатність аналізувати стан дерев, лісостанів, особливості їх росту і розвитку на основі вивчення дослідних даних, літературних джерел та нормативно-довідкових матеріалів	лекції-дискусії, лабораторних роботи та досліди, науково-пошукові роботи здобувачів, брейнстормінг, сторітеллінг, віртуальні симуляції, кейс-стадіз, проблемне навчання	Поточні та підсумкове тестування в системі Moodle, оформлення протоколів лабораторних занять, наукові есе, виконання креативних завдань, усне опитування (без оцінювання у балах) під час проведення лабораторних занять
Здатність вирішувати поставлені завдання зі створення насаджень, їх вирощування та формування на основі вивчення літературних та нормативних джерел передового виробничого досвіду		
Здатність застосовувати професійно-профільні знання та практичні навички задля вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин, створення і експлуатації об'єктів ландшафтного дизайну, оцінки й аналізу стану рослинних ресурсів		
Здатність проводити інвентаризацію та атестацію створених штучних фітоценозів й об'єктів ландшафтного дизайну		
Прагнути до самоорганізації та самоосвіти		
Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для		

вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.		
Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності.	Лекції, перегорнуті лекції, лекції-дискусії, лабораторних роботи та досліди, науково-пошукові роботи здобувачів, брейнстормінг, сторітеллінг, віртуальні симуляції, кейс стадіз, проблемне навчання	Поточні та підсумкове тестування в системі Moodle, оформлення протоколів лабораторних занять, наукові есе, виконання креативних завдань, усне опитування (без оцінювання у балах) під час проведення лабораторних занять
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми при вивченні рослинних ресурсів, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки.		
Знання наукових досягнень, сучасних тенденцій розвитку, особливостей організації, ведення та перспективи розвитку лісової, мисливської і ботанічної галузі; принципів, методів, правових та соціальних засад сталого природокористування.		
Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень стану природних та штучних екосистем і робити аргументовані висновки		

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Вступ. Сутність паркознавства.

Вступ. Предмет, завдання і методи паркознавства. Основні етапи розвитку паркознавства. Поняття «сад» і «парк». Формування дендрологічного складу насаджень. Збереження пам'ятних насаджень і окремих екземплярів, які мають цінність. Класифікація рослин за окремими декоративними ознаками. Питання довговічності деревних рослин у парках, скверах, вуличних та інших насадженнях у міському середовищі. Напрями досліджень у паркознавстві.

Змістовий модуль 2. Історія створення садово-паркових об'єктів в світі та на Україні

4 періоди паркобудівництва на українських землях. Паркобудівництво в Київській Русі. Сади в Києві у домонгольський період (до 1240 р.). Роль митрополита Петра Могили у створенні садів. Перший в Україні парк-пам'ятку садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення. Видатні зодчі що брали участь у створенні садово-паркових ансамблів в Україні у XVIII ст. Роль Діонісія Мак-Клера у паркобудівництві в Україні. Видатні парки (нині дендропарки) засновані в кінці XVIII ст. в Україні. Перші ботанічні сади що були закладені на початку XIX ст. в Україні. Видатні засновники парків в Україні у XIX ст. Види зелених насаджень що створювали в Україні у 30–80-ті р. XX ст. Ботанічні сади, які були створені в Україні в радянський період. Особливість паркобудівництва в Україні після 1991 р.

Змістовий модуль 3. Парки як ботаніко-географічні та культурогенні об'єкти.

Парки як географічні об'єкти. Деревні рослини що повинні складати основу паркових культурфітоценозів. Типи рослинності інтродукованих деревні рослини, що використовуються в паркобудівництві як паркоутворюючі. Особливості використання деревних рослин у парках Південно-Східної Азії. 8 ґрунтово-кліматичних зон України. «Кримський» парковий стиль (за І. Д. Родічкіним). Вплив цивілізації на парки в Стародавньому світі. Вплив взаємопроникнення цивілізацій на паркобудівництво. Використання тропічних рослин у старовинних парках. Тропічні

і субтропічні рослини, рекомендовані для оранжерей у паркових умовах.

Змістовий модуль 4. Екологія міського паркового середовища

Екологічні фактори в міському парковому середовищі. Основні 5 методів що включає в себе екологічний принцип створення міських культурфітоценозів. Еколого-технологічні та біологічні передумови оптимізації вуличних насаджень. Основні чинники що визначають вибір території під паркобудівництво. Оцінка території під існуючими парками та тієї території що проектується. Оцінка умов місцезростання в парках. Едафічні причини загибелі дерев у парках. Моніторинг та його цикли. Фактори ризику для деревних рослин в умовах міста. Значення ґрунтового моніторингу в парках. Оцінка стану деревних рослин у парках. Роль вуличних насаджень у міському середовищі?

Змістовий модуль 5. Природна рослинність і ландшафти та їх оцінка й формування для рекреації

Що таке ландшафт? Класифікація ландшафтів за М. М. Тюльпановим. Типи лісових ландшафтів. Відкриті простори. Ряд стійкості деревних порід до рекреації за В. Є. Свириденком. Ступінь дигресії лісу. Ведення господарства у лісопарку. Три групи парків за Ю. О. Клименко. Три типи деградації паркових культурфітоценозів. Роль алелопатичного фактора для паркобудівництва. Особливість методу ландшафтних рубок, чим відрізняються ландшафтні рубки формування від традиційних рубок догляду за лісом. Інтенсивність рубки. Основна мета створення ландшафтних лісових культур. Програма створення лісових ландшафтних культур. Інтродуценти в лісових культурах. Способи художнього вираження природних гірських ландшафтів у садово-парковому мистецтві. Прийоми створення садово-паркового гірського ландшафту.

Змістовий модуль 6. Паркові культурфітоценози та їхнє ландшафтне формування

Характеристика видових, родових, флористичних рослинних комплексів. Види хвойних що природно існують у Поліссі та Лісостепу України. Оптимальні розміри для створення лісопарків і парків. Просторова організація хвойних паркових культурфітоценозів. Головні критерії відбору паркоутворюючих хвойних порід. Кількість видів що рекомендовано використовувати для створення лісопаркових насаджень. Хвойні інтродуценти найбільш придатні для парків. Значення водойм для хвойних. Приклади найбільш вдалих сполучень різних видів хвойних. Схема посадки хвойних у паркових культурфітоценозах. Фітонцидність рослин. Екотопи в міському середовищі. Основні недоліки використання хвойних в озелененні. Основні принципи створення дубових паркових культур і формування на їх основі паркових угруповань.

Змістовий модуль 7. Формування основних типів експозицій ботанічних садів

Ботанічні сади світу та його частин. Основні типи експозицій ботанічного саду. Основні типи експозицій дендрарію. Коніферетум. Представники деревних рослин що складають основу листяних насаджень. Фрутіцетум. Види витких рослин для віцетуму. Монокультурні сади. Скельний сад. Групи культурних рослин. Колекція квітково-декоративних рослин. Ділянки водних і прибережних рослин. Рослини закритого ґрунту. Ландшафтна реконструкція ботсадів. Ботанічні музеї.

Змістовий модуль 8. Заповідне паркознавство

Сутність заповідного паркознавства. Класифікації та мережі заповідних парків. Збереження біорізноманіття заповідних парків. Проектна організація заповідних парків. Правові основи охорони заповідних парків. Визначні заповідні парки.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин	Згідно з розкладом
		з.ф..	
Лекція 1	Паркознавство. Парки як ботаніко-географічні та культурогенні об'єкти	2	Згідно затвердженого розкладу занять денного відділення на 2025-26 н.р. Розклад розміщено на сайті ЗНУ
Лекція 2	Аналіз дендрологічного складу різних категорій паркових насаджень	2	
Лекція 3	Екологія міського паркового середовища	2	
Лабораторне заняття 1	Довговічність деревних рослин у садово-парковому будівництві (парках, скверах, вуличних та інших насадженнях міського середовища)	2	
Лабораторне заняття 2	Вивчення біоекологічних властивостей дерев'янистих рослин та представників їх видів (покритонасінні та голонасінні рослини) для створення паркових насаджень	2	
Лабораторне заняття 3	Заходи озеленення вулиць, будинків, адміністративних споруд, скверів, садів, парків. Ландшафтний стан зелених насаджень на конкретній території	2	

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Протокол лабораторного заняття	Перевірка протоколу лабораторних занять	Методичні рекомендації до виконання та оформлення завдань лабораторного заняття розміщено в системі електронного навчання ЗНУ.	Протокол лабораторного заняття оцінюється за 10-ти бальною шкалою: 10 балів – самостійне виконання роботи, вчасне її оформлення і захист теоретичного матеріалу, наявність ілюстрацій; 9 балів – самостійне виконання роботи, вчасне її оформлення і захист теоретичного матеріалу, ілюстрацій мало, 8 балів – самостійне виконання роботи, вчасне її оформлення та відповідь на теоретичні питання, наявність незначних помарок чи неточностей, 7 балів – самостійне виконання роботи, вчасне її та відповідь на теоретичні питання, ілюстрацій замало чи вони не влучні, 6 балів – самостійне виконання роботи, невчасне її оформлення та відповідь на теоретичні питання, наявність незначних помарок чи неточностей, 5 балів – самостійне виконання роботи, невчасне її оформлення та	3×10 = 30

Паркознавство

			<p>відповідь на теоретичні питання, наявність помарок чи неточностей, відсутність ілюстрацій, 4 бали – самостійне виконання роботи, невчасне її оформлення, відсутність захисту, відсутність ілюстрацій, 3 бали – самостійне виконання роботи, невчасне її оформлення без захисту, відсутність ілюстрацій 2 бали - самостійне виконання роботи та оформлення роботи без захисту, наявність помилок, відсутність ілюстрацій, 1 бал – самостійне виконання роботи, часткове оформлення роботи без захисту, наявність помилок, відсутність ілюстрацій.</p>	
Креативне завдання	Перевірка виконаного креативного завдання.	<p>Креативне (творче) завдання це створення мультимедійної презентації з розповіддю про один з типів антропогенного ландшафту з поданого нижче переліку:</p> <p>Перелік ландшафтів для опису:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сільськогосподарський польовий 2. Сільськогосподарський лучно –пасовищний 3. Сільськогосподарський садовий 4. Сільськогосподарський виноградників 5. Сільськогосподарський змішаний 6. Промисловий кар’єрний 7. Промисловий відвальний 8. Промисловий териконів 9. Промисловий карст 10. Промисловий: Звалища і полігони ТПВ 11. Крупні водосховища 12. Середні водосховища 13. Дрібні водосховища 14. Ставки 15. Сельбищний Садово-парковий 16. Сельбищний Малоповерховий 17. Сельбищний Багатоповерховий 18. Сельбищний Заводський 19. Вторинні ліси 20. Ландшафти і ландшафтно-техногенні комплекси навколо санаторіїв, пансіонатів, будинків і баз відпочинку 	<p>Завдання оцінюється максимум у 10 балів:</p> <p>Задача роботи в строк – 1 бал</p> <p>Охайність оформлення та виконання роботи – 2 бали</p> <p>Перелік використаних джерел (якість)– 2 бали</p> <p>Зміст роботи – 5 балів:</p> <p>5 балів – самостійне виконання роботи, матеріал подано у повному обсязі, без помилок;</p> <p>4 бали – самостійне виконання роботи, матеріал подано у достатньому обсязі, без помилок,</p> <p>3 бали – самостійне виконання роботи, матеріал подано частково, без помилок,;</p> <p>2 бали - самостійне виконання роботи, матеріал подано фрагментовано або наявні помилки чи неточності,</p> <p>1 бал – самостійне виконання роботи, часткове подання матеріалу, наявність помилок.</p>	10
Контрольне тестування	Тести на платформі Moodle.	10 питань щодо надання визначень, підбір відповідності, визначення об’єктів, багатоваріантні запитання.	<p>Визначення поняття оцінюється в 2 бали максимум, відповідність оцінюється у 4 бали максимум, тести багатоваріантних запитань чи підпису об’єктів оцінюються в 1 бал.</p>	20
Усього поточний контроль	4			60

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Паркознавство

1	2	3	4	5
Підсумковий контроль				
Залік	Індивідуальне самостійне завдання	Індивідуальне самостійне завдання це виконання евристично-пошукової роботи, щодо історії виникнення та розвитку одного з парків України згідно наданого переліку Перелік парків для опису 1. Асканія-Нова 2. Веселі Боковеньки 3. Краснокутський 4. Олександрія 5. Сирецький 6. Софіївка 7. Сторожинецький 8. Троянець 9. Устимівський 10. Чернівецький	Завдання оцінюється максимум у 20 балів : Задача роботи в строк – 1 бал Охайність оформлення та виконання роботи – 3 бали Перелік використаних джерел (якість) – 3 бали Наявність ілюстративного матеріалу (доречність) – 3 бали Зміст роботи – 10 балів : 10 балів – самостійне виконання роботи, матеріал подано у повному обсязі, без помилок; 8 балів – самостійне виконання роботи, матеріал подано у достатньому обсязі, без помилок, 6 балів – самостійне виконання роботи, матеріал подано частково, без помилок, 4 бали - самостійне виконання роботи, матеріал подано фрагментовано або наявні помилки чи неточності, 2 бали – самостійне виконання роботи, часткове подання матеріалу, наявність помилок.	20
	Підсумкове тестування (теоретична частина)	10 питань щодо надання визначень, підбір відповідності, визначення об'єктів, багатоваріантні запитання.	Визначення поняття оцінюється в 2 бали максимум, відповідність оцінюється у 4 бали максимум, тести багатоваріантних запитань чи підпису об'єктів оцінюються в 1 бал.	20
Усього підсумковий контроль	3			40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Основні навчальні ресурси представлено на сторінці курсу у системі електронного забезпечення навчання ЗНУ Moodle за покликанням розміщеним у першій секції цього силабусу. Там також розміщені покликання на додаткові ресурси які дають змогу розширити та поглибити свої знання з будови рослинних організмів.

7. Рекомендована література

Основна:

1. Поліщук В. В. та ін. Паркознавство: Навчальний посібник. Умань: ВПЦ «Візаві», 2024. 93 с.
2. Кузнецов С.І. Паркознавство : підручник. Київ : НАКККиМ, 2019. 196 с.
3. Клименко Ю. О., Кузнецов С. І. Загальне паркознавство (історичні біолого-екологічні, ландшафтно-лісівничі підходи та методи. Київ : ЦП Компрінт, 2015. 415 с.
4. Степаненко Н. П., Попович С. Ю. Заповідні дендрозоекзоти Лісостепу України : монографія. Київ : ИП Компрінт, 2015. 131 с.
5. Попович С. Ю., Корінько О. М., Клименко Ю. О. Заповідне паркознавство. Навчальний посібник. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2011. 320 с.
6. Інструкції з інвентаризації зелених насаджень у населених пунктах України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://surl.li/tythky>

Додаткова:

1. Кадуріна А.О. Історія садово-паркового будівництва та ландшафтної архітектури: методичні вказівки для студентів 1-го курсу спеціальності 206 «Садово-паркове господарство». Одеса: Видавець С.Л. Назарчук, 2021. 28 с.
2. Кадуріна А.О., Назарчук Ю.С. Основи озеленення населених місць: методичні вказівки для студентів 4-го курсу спеціальності 206 «Садово-паркове господарство». Одеса: Видавець С.Л. Назарчук, 2021. 36 с.
3. Кучерявий В.П. Кучерявий В.С. Озеленення населених місць: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Львів, Видавництво «Новий Світ-2000», 2020. 666 с.
4. Міщенко О.В. Національні природні парки України: проблеми та перспективи розвитку. Природа Західного Полісся та прилеглих територій. Том І. Географія. №14. 2017. С. 20-25.
5. Наказ Про затвердження Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України. Міністерство будівництва, архітектури та житлово -комунального господарства України. 10.04.2006. №105. URL: <http://surl.li/usjxcz>
6. Полетаєва Л.М., Сафранов Т.А. Рекреаційна ємкість територій деяких національних природних парків України. Людина та довкілля. Проблеми неоекології. Вип. 35. 2021. С. 105-114.
7. Синько Б., Огаренко Ю. «Реконструкція та благоустрій зелених зон: з чого почати та як успішно втілити проєкт. Посібник для місцевої влади та громадськості. Київ. 2021. URL: <http://surl.li/klbrfa>
8. Кузнецов С. І., Левон Ф. М., Пушкар В. В. Асортимент дерев, кущів та ліан для озеленення в Україні. Видан. друге, перероблене і доповнене. Київ : ЦП Компрінт, 2013. 256 с.
9. Попович С. Ю., Степаненко Н. П., Устименко П. М., Дяченко Я. М., Корінько О. М. Дендрозологічний каталог природно-заповідного фонду Лісостепу України. Київ : Аграр Медіа Груп, 2011. 800 с.
10. Гавриленко Н. О., Рубцов А. Ф., Слєпченко Л. О. Каталог рослин дендрологічного парку «Асканія Нова» : довідковий посібник. Асканія-Нова, 2003. 116 с.
11. Галкін С. І., Гурковська О. Л., Чернецький Є. А. Структура та символіка старовинного парку «Олександрія» в білоцерківській резиденції графів Браницьких. Біла Церква : Вид. О. В. Пшонківський, 2005. 96 с.
12. Дудин Р. Б. Вікова структура насаджень старовинних парків. Науковий вісник: Міські сади і парки: минуле, сучасне і майбутнє: зб. наук.-техн. праць. Львів : УкрДЛТУ. 2001. Вип. 11.5. С. 367–371.
13. Імшенецька Н. А. Загальні тенденції паркових фітоценозів. Науковий вісник: Міські сади і парки: минуле, сучасне і майбутнє: зб. наук.-техн. праць. Львів : УкрДЛТУ. 2001. Вип. 11.5. С. 338–342.

Паркознавство

14. Клименко Ю. О., Клименко А. В. Старовинні парки Київщини. Квіти України. 2003. № 4. 62 с.
15. Клименко Ю. О., Клименко А. В. Старовинні парки Чернігівщини. Квіти України. 2001. № 11. 54 с.
16. Кохно М. А. Історія інтродукції деревних рослин в Україні. (Короткий нарис). Київ : Фітосоціоцентр, 2007. 67 с.
17. Кузнецов С. І., Клименко Ю. О. Паркознавство як біоекологічна основа паркобудівництва. Інтродукція рослин. 2003. № 1–2. С. 131–141.
18. Левон В. Ф., Іванюк І. В. Створення ландшафтних лісових культур в умовах зеленої зони м. Києва. Методичні рекомендації. Київ : ННЦ Інститут аграрної економіки», 2008. 26 с.
19. Левон Ф. М., Кузнецов С. І. Концептуальні аспекти формування міських зелених насаджень у сучасних умовах. Інтродукція рослин. 2006. № 4. С. 53–57.
20. Прокоф'єва О. О. Інформаційна основа для проведення моніторингу при вивченні історичних парків Південного берегу Криму (на прикладі Алупкінського державного палацово-паркового музею-заповідника). Наук. вісн. УкрДЛТУ: Міські сади і парки: минуле, сучасне і майбутнє. Зб. наук.-техн. праць. Львів : УкрДЛТУ, 2001. Вип. 11.5. С. 240–243.
21. Родічкін І. Д, Родічкіна О. І. Старовинні маєтки України. Київ : Мистецтво, 2005. 384 с.
22. Chris Young. Garden Design. London GB : Dorling Kindersley Limited, 2009. 361 p.
23. Phil Clayton, Jenny Hendy, Colin Crosbie, Jo Whittingham. Gardening Step-by-Step. London GB : Dorling Kindersley Limited, 2011. 402 p.
24. Adam Frost. How to create your garden. London GB : Dorling Kindersley Limited, 2019. 256 p.

Інформаційні ресурси

Наукова бібліотека ЗНУ. URL:[<http://library.znu.edu.ua/>]

Наукова бібліотека ім. Вернадського. URL:[<http://www.nbu.gov.ua/>]

Відео «ТОП 10 національних парків України» URL: [<https://www.youtube.com/watch?v=0NiPnE-aS-w>]

Відео «Софіївка, Умань» URL: [<https://www.youtube.com/watch?v=5CV07JQOfVw>]

Відео «ТОП 10 парків світу» URL: [<https://www.youtube.com/watch?v=ekr2DRy2JzY>]

Відео «Сади і парки світу» URL: [<https://www.youtube.com/watch?v=4O-KVoPNA3A>]

Відео «80 кращих садів світу з Монті Доном. Сади Австралії та Нової Зеландії» URL: [<https://www.youtube.com/watch?v=oIP92lqb1wo>]

Відео «Французькі сади» URL: [<https://www.youtube.com/watch?v=tfF0qCqxlUE>]

Відео «Сади Китаю та Японії» URL: [<https://www.youtube.com/watch?v=tQYMu2fiXNA>]

Відео «Історія створення парку-музею Подільського каменю» URL:

[<https://www.youtube.com/watch?v=WBEWbAyVdVA>]

Відео «Створити та охороняти парк» URL: [<https://www.youtube.com/watch?v=xhQhGuqXIDE>]

8. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування усіх занять курсу (у всіх форматах offline, online) є **обов'язковим** та фіксується у журналах академічних груп. Пропуски можливі тільки **за поважної причини** (лікарняний, заява у деканаті, відрядження, подання деканату для участі у різноманітних заходах поза навчальної діяльності) – ці заняття відпрацьовуються **без втрати балів** за пропущене заняття за умови виконання усіх його вимог та оформлення відповідним чином (протокол лабораторного заняття, конспект лекційного заняття). Відпрацювання лабораторних занять здійснюється за

пред'явлення обґрунтування пропуску та домовленості зі старшим лаборантом кафедри у час коли лабораторія та лаборант вільні. Відпрацювання пропущених лекційних занять передбачає пред'явлення викладачу конспекту відповідної лекції написаному власноруч. Заняття пропущені з **неповажної причини** також відпрацьовуються за вищезгаданою схемою, але **оцінюються меншою кількістю балів або не оцінюються взагалі**. Якщо здобувач освіти пропускає заняття в online форматі через технічні проблеми (відсутність Інтернет - з'єднання, проблеми доступу до платформ спілкування, неякісний зв'язок) він повинен повідомити про це викладача не пізніше ніж через добу після заняття або попередити заздалегідь про неможливість присутності на занятті. В цьому випадку механізм відпрацювання буде узгоджуватися окремо у кожному випадку зважаючи на обставини.

До заліку допускаються здобувачі освіти які набрали не менш ніж 35 балів поточного контролю.

Політика академічної доброчесності

Кожний здобувач освіти **зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності**. Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору інформаційних джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це плагіат. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора або джерело інформації. Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з довідковими джерелами з цієї тематики.

До здобувачів освіти, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки **можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи** (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу). Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, **до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Ідентичні роботи здобувачів освіти одного потоку не оцінюються** – жоден зі здобувачів освіти з однаковими роботами не отримає бали за такі завдання та **не буде мати права переробити ці завдання**.

Приступаючи до вивчення курсу здобувач освіти автоматично погоджується з **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ** (покликання за яким можна ознайомитись з Кодексом розміщено у додатку до цього силабусу) та **вимогами викладеними вище**.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Перед початком занять (у будь-якому форматі) **усі учасники навчального процесу** або **вимикають або переводять мобільні пристрої у режим авіа польоту або у режим без звуку**. За умови проведення заняття в онлайн форматі висувається вимога **відключення мікрофону студентами**. **Включення мікрофону відбувається лише за умови дозволу це зробити від викладача чи для відповіді на запитання спрямоване саме цьому здобувачу освіти**. Під час роботи групою викладач пояснює правила спілкування та режим включення/відключення мікрофонів. **За порушення правил поведінки на занятті здобувач освіти може бути видаленим із заняття**.

Використання гаджетів дозволяється лише якщо цього вимагає навчальний процес (тестування, перегляд відео чи прослуховування аудіо матеріалів, використання навчальної літератури, посібників, довідників у електронному вигляді тощо) та **з дозволу викладача**. **У випадку несанкціонованого використання будь-яких гаджетів здобувач освіти може бути**

видаленим з аудиторії чи онлайн заняття без права відпрацювання цього заняття та з втратою балів за нього.

Використання гаджетів на контрольних заходах заборонено за винятком використання їх для проходження тестування в системі Moodle (при цьому на гаджеті відкрита тільки вкладка цієї системи).

Комунікація

Комунікація **викладача** зі здобувачами освіти відбувається у кількох форматах в залежності від форми здобування вищої освіти (денна або заочна), а також в залежності від типу навчання кожного навчального року (*offline, blended, online*). В форматі Face-to-Face викладача можна знайти в аудиторіях 202, 203 III навчального корпусу згідно регламенту роботи який затверджується кожного семестру та доступний на стенді кафедри генетики та рослинних ресурсів. Спілкування з використанням різноманітних мобільних каналів зв'язку (телефон, СМС, ММС повідомлення Viber) – викладач відповідає за можливості (під час занять, в обідню перерву та після закінчення робочого часу повідомлення та дзвінки не приймаються), всі повідомлення отримані за цими каналами зв'язку у неробочий час будуть опрацьовані наступного дня (за винятком неділі). На електронні листи та звернення відповідь протягом максимум 3 днів. Комунікація в соцмережах відбувається також у робочий час. Можливі виключення за потреби (перескладання контрольних заходів чи заліку, сесія здобувачів вищої освіти заочної форми тощо), але по неділях та у святкові та неробочі дні відповідь викладача може бути отримана у перший робочий день по закінченню свят чи вихідних. Консультації за допомогою платформ Zoom, Google Meet, Microsoft Teams проводяться за необхідністю та попередньою домовленістю через електронну пошту викладача.

Проте викладач очікує взаємоповаги при спілкування зі здобувачами освіти (надсилання повідомлень, враховуючи на електронну пошту протягом часу з 7-00 до 22-00, а не посеред ночі). Якщо ви не отримали відповідь на ваші запити протягом 3 днів слід або звернутися до викладача у режимі offline (в університеті) або повторити запит бо іноді виникають технічні помилки та Ваше повідомлення не було отримано.

До здобувачів освіти висувається прохання після закінчення курсу залишити відгук у системі Moodle та **бути активними на форумах** і при виникненні питань звертатись також до форумів дисципліни у цій системі. **Створювати нові обговорення** питань що виникають під час вивчення дисципліни на форумах самостійно за необхідністю. **Змінити у своєму профілі в системі Moodle адресу електронної пошти з встановленої за замовчуванням автоматично на діючу адресу електронної пошти яка постійно перевіряється.** Це додаткова можливість вчасно отримувати новини дисципліни та канал зв'язку для викладача (викладач буде мати змогу написати вам листа якщо виникають якісь питання чи проблемні ситуації). **До здобувачів освіти висувається вимога періодично заходити в систему Moodle та відстежувати новини і вчасно виконувати завдання.**

Будь-які **конфліктні ситуації** що виникають під час навчального процесу мають бути **урегульовані** згідно діючих законодавчих актів та Положень ЗНУ (див. Додаток до цього силабусу), а також за допомогою завідувача кафедрою, деканату, студентського самоврядування та адміністрації ЗНУ (за потреби).

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методика проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: Тел. (061) 227-12-76

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):

<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, спрямуйте листа з темою «Забув пароль/логін» на адресу: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>